

Temat: Czy dokładnie przeczytaliśmy „Zemstę” Aleksandra Fredry?

Odpowiedz na pytania:

1. Kogo chce poślubić Papkin?
2. Czego narzeczona żąda od Papkina?
3. Skąd Podstolina zna Waclawa?
4. Jakie powiedzenie wciąż wtrąca w swoją wypowiedź Cześnik?
5. Ilu mężów miała Podstolina?
6. Za kogo i dlaczego chce wyjść za mąż Podstolina? Kogo na koniec poślubiła?
7. Kim jest Perełka?
8. Komu i pod jakim warunkiem Papkin zapisuje w testamencie swoją szablę, Artemizę?
9. Jak nazywa swą szablę Cześnik?
10. Dlaczego Papkin pisze testament?
11. „Niech się dzieje wola nieba, /Z nią się zawsze zgadzać trzeba” – czyje to porzekadło?
12. Kogo dotyczyło wołanie Cześnika: „Hej, Serwacy, daj gwintówkę, /Niechaj strącę tę makówkę”?

Zadanie domowe

Wykonaj krzyżówkę z hasłem ARTEMIZA (szabla Papkina), w hasłach wpisując wiadomości z lektury.

Temat: Kompozycja „Zemsty”

(notatkę przepisać do zeszytu lub wydrukować i wkleić)

I Dramat jako specyficzny rodzaj literacki: dwojaki występowanie – w postaci pisanej (książka) i jako dzieło sztuki teatralnej (na scenie)

II Wyróżniki dramatu:

- brak narratora
- wyrazista, wartka akcja
- bohaterowie prezentowani poprzez słowa i czyny
- zapis w postaci tekstu głównego (dialogi i monologi) oraz pobocznego (didaskalia, czyli wskazówki dla reżysera i czytelników)
- podział na akty i sceny
- dążność do jedności miejsca i czasu

III Kompozycja „Zemsty” jako utworu dramatycznego

1. Zasada trzech jedności: miejsca (stary zamek), czasu (jeden dzień) i akcji (główny wątek to spór Cześnika i Rejenta o dziurę w murze).
2. Konflikt dramatyczny: walka o przeciwstawne cele, w którą angażują się wszyscy bohaterowie.

3. Kontrastowe postacie (różniące się pod względem charakterów i dążeń) jako źródło konfliktu dramatycznego.

IV Klasycznie przebiegająca akcja

1. EKSPozyCJA –
 - zamiary matrymonialne (małżeńskie) Cześnika
 - przybycie Papkina (chęć wykorzystania go jako swata i pościa)
 - przyjęcie oświadczeń Cześnika przez Podstolinę
 - marzenia małżeńskie Wacława i Klary
2. ZAWIĄZANIE AKCJI – bójka o naprawę muru granicznego
3. ROZWÓJ AKCJI –
 - Wacław dobrowolnym jeńcem Papkina
 - nieudana próba pogodzenia przeciwników
 - przekupienie Papkina
 - odwrotny skutek szukania pomocy u Podstoliny
 - wydrwienie oświadczeń Papkina przez Klarę
 - szykowanie procesu przez Rejenta
 - zamiar ożenienia Wacława z Podstoliną (1. Intryga, czyli skryte dążenie do sparaliżowania czyjegoś zamiaru i osiągnięcie odwrotnego celu)
 - wizyta Papkina u Rejenta
 - zerwane zaręczyny Cześnika
 - próba zwabienia Wacława – pisanie listu (2.intryga)
 - testament Papkina
 - ślub Wacława i Klary
4. PUNKT KULMINACYJNY – spotkanie Cześnika z Rejentem po ślubie młodej pary
5. ROZWIĄZANIE AKCJI – pogodzenie się przeciwników

V „Zemsta” gatunkiem komediowym

- doprowadzenie akcji do szczęśliwego zakończenia – motto: „Nie ma tego złego, co by się na dobre nie przydało”; obie intrygi („zemsty”) się zneutralizowały i obróciły na dobre dla bohaterów
- obecność komizmu

Zadanie domowe: Nauczyć się cech „Zemsty” jako dramatu i jako komedii oraz elementów budowy akcji.

Temat: Dlaczego komedia nas rozśmiesza?

(przepisać notatkę do zeszytu lub wydrukować i wkleić - również tabelkę i przykłady komizmu z zadania domowego)

Komizm (śmieszność) – przedstawienie osoby, rzeczy, sytuacji, wypowiedzi w sposób wywołujący wesołość.

ODMIANY KOMIZMU

SYTUACYJNY	POSTACI	JĘZYKA
Wynika ze sprzeczności dążeń przeciwników, z zaskakującego rozwoju wydarzeń, odwrotnego niż się można było spodziewać	Wynika z kontrastowego zestawienia bohaterów, ośmieszania wad ludzkich, sprzeczności między słowami a czynami	Obecny w wypowiedziach postaci komicznych, ukształtowanie słów odmienne od normalnego
Np. Ślub Wacława i Klary (zmuszono ich do tego, o czym oboje marzyli)	Np. Papkin (sławiący swe bohaterstwo – tchórz, przekonany o swoim powodzeniu u kobiet – wyśmiewany)	Np. fałszywy list do Wacława

Zadanie domowe

W ostatnią część tabeli wpisz numerki oznaczające przykłady różnych rodzajów komizmu. W razie wątpliwości przypomnij sobie wskazane fragmenty lektury.

1. Walka o mur graniczny (błaha przyczyna wywołuje niewspółmierną reakcję).
2. Cześnik (gwałtowny, popędliwy – błahy powody, planujący swoje małżeństwo – stary).
3. Dyndalski (ślamazarny, gapowaty stary sługa, śmieszny w kontraście z Cześnikiem).
4. Pójście Wacława w niewolę (zmusza Papkina do wzięcia go jako jeńca).
5. Oświadczyzny Papkin (przyjmuje serio żartobliwe warunki Klary, choć zakłada z góry, że ich nie dotrzyma).
6. Monolog o krokodylu.
7. Spotkanie Wacława z Podstoliną (miał ją pozyskać jako opiekunkę miłości jego i Klary, tymczasem rozpoznała ona w nim swego dawnego kochanka)
8. Pisanie skargi przez Rejenta (wymusza fałszywe zeznania, korzystając z głupoty mularzy).
9. Przekazywanie poselstwa przez Papkina.
10. Wizyta Papkina u Rejenta (kilkakrotne zmiany zachowania w zależności od okoliczności).
11. Rejent (śmieszny w kontraście z Cześnikiem, postępuje sprzecznie do swego powiedzonka).
12. Pisanie listu przez Cześnika (Cześnik nie umie dyktować, Dyndalski gorliwie, choć nieudolnie zapisuje wszystkie jego słowa).
13. Reakcja Cześnika na list Rejenta i odpowiedź Papkina.
14. Pisanie testamentu przez Papkina (jest przekonany, że go otruto; darowizny nie przedstawiają żadnej wartości).